

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคม
อาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

**The Development of self-learning Center via Computer Network on Cultures
of ASEAN Community for Lower Secondary Student in Education Expansion
Schools under the Office of Chai Nat Primary Education Service Area**

อโนชา ฤทธิ์นุช (Anocha Ritnoot) * วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (Wasana Taweekulasap) **

คันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ (Sunsanee Sungsunanan) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ผู้บริหาร ครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำนวน 420 คน (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และด้าน สังคมศึกษา จำนวน 8 คน และ (3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน (2) แบบระดม ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (3) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่ม ประชาคมอาเซียน และ(4) แบบประเมินคุณภาพศูนย์การเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่ม ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ วัตถุประสงค์ หน้าที่ เป้าหมาย มาตรการ โครงสร้างของศูนย์ บุคลากร เนื้อหาสาระในศูนย์ วิธีการและขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์ การประเมินผล สื่อ สนับสนุน ฐานข้อมูลและสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ ศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วยห้องเรียน และห้องกิจกรรมย่อยต่างๆ 6 ห้อง คือ ห้องศาสนากับอาเซียน ห้องนานาชาติประชาคมอาเซียน ห้องศิลปกรรม ในอาเซียน ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน และห้องความร่วมมือ ทางวัฒนธรรม ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวได้รับการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดี และสามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน
มัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช anocha_chacha@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ประจำแผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

*** อาจารย์ประจำแผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

The purpose of this research was to develop a self-directed learning center via computer network model on Cultures of ASEAN Community for lower secondary students in education expansion schools under the Office of Chai Nat Primary Education Service Area.

The research sample consisted of (1) a group of 420 administrators, teachers in Social Studies, Religion and Culture Learning Area, and lower secondary students of education expansion schools in Chai Nat Primary Education Service Area ; (2) a group of eight educational technology and communications experts and social studies experts and (3) a group of three education technology and communications experts. The employed research instruments comprised questionnaires on the needs of administrators, teachers, and students; a form for brainstorming of the experts; and a self-directed learning center via computer network model on Cultures of ASEAN Community; and a learning center quality assessment form for the experts. Data were analyzed using the percentage, mean and content analysis.

The research findings, it was found that the developed self-directed learning center via computer network model had the following component: philosophy, vision, policy, mission, objectives, duty, goal, measures, structure, personnel, contents, methods and steps of learning within the center, evaluation, supporting media, data and information base, foundation structure, and budget. This learning center contained classrooms and six activity rooms, namely, the Religion and ASEAN Room, the Various ASEAN Community Languages Room, the ASEAN Arts Room, the ASEAN International Cuisines and Dresses Room, the Important Traditions in ASEAN Room, and the Cooperation Culture Room. Also, the developed learning center was evaluated and certified by experts as having good quality and being feasible for implementation.

Keywords: Self-learning Center via Computer Network , Cultures of ASEAN Community, Lower Secondary Student

บทนำ

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช anocha_chacha@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ประจำแผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

*** อาจารย์ประจำแผนกวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

สภาพที่พึงประสงค์ การเตรียมความพร้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีภายในประชาคมอาเซียนในอนาคต จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมทางการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศสมาชิกให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการเป็นพลเมืองอาเซียนและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มีในกลุ่มประชาคม จะเห็นได้จากการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา ครั้งที่ 7 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 ได้มีเอกสารสำคัญ คือ เอกสารคู่มือหลักสูตรอาเซียน เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและให้เยาวชนเรียนรู้อาเซียนและประเทศสมาชิกในแง่มุมต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (สำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ.2555: 9) การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนในโรงเรียนดังกล่าว เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสเปิดทำการสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีช่องทางในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาหรือประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน ซึ่งการได้รับความรู้ในเรื่อง วัฒนธรรม จึงเป็นข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้ในการปรับตัว การดำเนินชีวิต และการทำงานต่อไปได้

การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ตามความสนใจและมีการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ระบุไว้ในมาตรา ๒๕ กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 8) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดแหล่งเรียนรู้ผ่านทางเครือข่าย ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเองตลอดเวลา และยังเป็นส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 67 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน จึงเป็นแหล่งการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมโดยการให้นักเรียนรู้จักการทำงานมีความรับผิดชอบ และรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ตลอดจนมีพื้นฐานในด้านสังคมและวัฒนธรรมเบื้องต้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในอนาคต

สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โรงเรียนในแต่ละแห่งยังไม่มีหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาเซียนที่ชัดเจน ดำเนินการสอนโดยการบูรณาการในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นส่วนใหญ่ ยังคงยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและสาธิต ใช้สื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ในรูปแบบงาน ใบความรู้ มีสื่อประกอบอื่นๆเป็นครั้งคราว แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบนิทรรศการป้ายนิเทศ การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองยังมีไม่เพียงพอ

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ได้แก่ สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

วัฒนธรรมที่บูรณาการร่วมกับรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จากการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าว ถึงแม้จะมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากที่สุด แต่ยังไม่มีความชัดเจนและไม่ครอบคลุมเนื้อหาบางส่วนที่สำคัญ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีต่อการเปิดประชาคมในอนาคต ปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะในแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ยังขาดแคลน เนื่องจากมีศูนย์อาเซียนเพียงสองศูนย์เท่านั้น คือ ศูนย์อาเซียนโรงเรียนอนุบาลชัยนาทและศูนย์อาเซียนโรงเรียนอนุบาลสรรคบุรี ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน ประกอบกับการขาดความพร้อมด้านบุคลากรและงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ถึงแม้ว่าจะสามารถค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับอาเซียนจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีอยู่มากมาย แต่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่สามารถประเมินความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากเว็บไซต์เหล่านั้นได้

ความพยายามในการแก้ไขปัญหา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และงานวิจัยที่วิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องความพยายามในการแก้ไขปัญหา ดังนี้ (1) การจัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เกี่ยวกับการบูรณาการการจัดการเรียนสอนในสาระต่างๆ ที่สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน เช่น การจัดการเรียนการสอนสาระเศรษฐศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมืองกับอาเซียน เป็นต้น (2) การจัดตั้งศูนย์อาเซียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นสองแห่ง คือ ที่โรงเรียนอนุบาลชัยนาท และโรงเรียนอนุบาลสรรคบุรี และ(3) การจัดปายินเทศ งบประมาณของ อบจ.ชัยนาท ในส่วนต่างๆ ของโรงเรียน สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะอยู่ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่

แนวทางดำเนินการวิจัย ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนให้กับนักเรียน โดยสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นการแก้ปัญหาคาดแคลนบุคลากรครูอีกทางหนึ่ง และยังเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 56 คน กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 56 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลในการระดมความคิดเห็น ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาสังคมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 8 คน และกลุ่มที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้ประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 3 คน

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2555 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาตามสูตรของทาร์ยามานัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวน 353 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ และเขียนตอบ มีจำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอน และฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน แต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 4 ตอน ครอบคลุมสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้านบริหาร ด้านวิชาการ และข้อเสนอแนะ (2) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีการได้มาซึ่งศูนย์การเรียนรู้ และผลที่คาดว่าจะได้รับ ตอนที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยรายละเอียดของศูนย์การเรียนรู้ด้านบริหารและด้านวิชาการ และ ตอนที่ 3 เงื่อนไข การเตรียมการ และการนำไปใช้ (3) แบบระดมความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ครอบคลุม การอภิปราย รายละเอียดของศูนย์การเรียนรู้ และการประเมินศูนย์การเรียนรู้ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง และปรับปรุง และ (4) แบบประเมินคุณภาพศูนย์การเรียนรู้ ครอบคลุม คุณภาพส่วนประกอบของศูนย์การเรียนรู้เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราประมาณค่ามี 4 ระดับคือ ระดับคุณภาพดีมาก ระดับคุณภาพดี ระดับคุณภาพปานกลาง และระดับคุณภาพที่ควรปรับปรุง และแบบเขียนตอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น (1) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความต้องการศูนย์การเรียนรู้ โดยสอบถามผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดส่งแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง รวม 465 ฉบับ ได้กลับคืนมาเป็นฉบับที่มีความสมบูรณ์ 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.32 (2) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจัดระดมความเห็นหรือสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาร่างศูนย์การเรียนรู้ โดยการจัดระดมความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 คน และนำผลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ (4) เก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวพร้อมแบบประเมินคุณภาพให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้รับกลับมาเป็นฉบับที่มีความสมบูรณ์ทั้ง 3 ฉบับ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ใน 3 ประเด็น คือ

1. ผลของความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี โดยมีระดับวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มี สำหรับครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุระหว่าง 51- 60 ปี ระดับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทางด้านการสอน 16 ปี ขึ้นไป มีความต้องการศูนย์การเรียนรู้มากที่สุดเหมือนกัน คือ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนมากที่สุด นักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีระดับอายุ 13 ปีมากที่สุด และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลามากที่สุด

1.2 ความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านการบริหาร พบว่า โดยรวมผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความต้องการมากที่สุดดังต่อไปนี้

1) **ปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้** คือ เปิดประตูสู่วัฒนธรรมอาเซียน พัฒนาการเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2) **วิสัยทัศน์ของศูนย์การเรียนรู้** คือ สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ต่อเนื่อง เรื่องวัฒนธรรมในกลุ่มประชาคมอาเซียนระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาในภูมิภาคต่างๆในประเทศไทย

3) **นโยบายของศูนย์การเรียนรู้** ได้แก่ (1) มุ่งให้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมภายในประชาคมอาเซียน โดยการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (2) มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายทางวัฒนธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในประชาคมอาเซียน และ(3) มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย ด้านวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนโดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองตลอดเวลา

4) **วัตถุประสงค์ของศูนย์การเรียนรู้** ได้แก่ (1) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนผ่านการเรียนรู้ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (2) เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่ต่อเนื่องตลอดเวลา และ(3) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน

5) **พันธกิจของศูนย์การเรียนรู้** ได้แก่ (1) พัฒนาการเรียน ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่องวัฒนธรรมในกลุ่มประชาคมอาเซียน (2) พัฒนาศูนย์และกิจกรรม เรื่องวัฒนธรรมของกลุ่ม ประชาคมอาเซียน ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในอนาคต

6) **หน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้** ได้แก่ (1) จัดกิจกรรมการศึกษาให้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมในกลุ่มประชาคมอาเซียน (2) จัดการประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวัฒนธรรมอาเซียน (3) จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ (4) จัดให้มีการประสานงานและประชาสัมพันธ์กับโรงเรียนเพื่อความร่วมมือในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

7) เป้าหมายของศูนย์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็น (1) เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ มีผู้ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้บริการประมาณร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (สพป.ชัยนาท) และ (2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ที่เข้าใช้บริการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน ผู้ที่เข้าใช้บริการสามารถนำความรู้ที่ได้จากศูนย์การเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ และผู้ที่เข้าใช้บริการสามารถเรียนด้วยตนเองผ่านเครือข่ายตามความสนใจได้ตลอดเวลา

8) โครงสร้างของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ฝ่ายบริหาร มีหน้าที่รับขอบงานการดำเนินงานจัดการทั่วไปในศูนย์การเรียนรู้ (บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน และดำเนินงานเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ และงานข้อมูลทะเบียนผู้เข้าใช้บริการ (2) ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ในการพัฒนาบทเรียนและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน จัดหาและพัฒนาสื่อเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดการประเมินผลการเรียน และพัฒนาฐานข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน

9) สถานที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์ควบคุมเครือข่ายของศูนย์การเรียนรู้ คือ บริเวณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

10) รูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ รูปแบบเว็บไซต์ที่ลิงค์อยู่ในเว็บไซต์หลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

11) บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็นฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการ

12) งบประมาณการสนับสนุนของศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ (1) งบประมาณจากงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (2) งบประมาณที่ได้รับจากหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และ (3) งบประมาณที่ได้จากเงินบริจาค

13) งานประชาสัมพันธ์เผยแพร่อุทยานการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ศูนย์การเรียนรู้ เรื่องวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนไปสู่กลุ่มเป้าหมายคือสถานศึกษาและผู้เรียน และ (2) ด้านการประสานงานระหว่างสถานศึกษา ผู้เรียนกับศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่องวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน

14) โครงสร้างพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มีคุณสมบัติพร้อมสำหรับการติดตั้งโปรแกรม (2) ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (3) พื้นที่/ห้อง สำหรับการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (4) โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับการติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์อื่นๆที่จำเป็น และ (5) สาธารณูปโภคที่จำเป็น ได้แก่ ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

1.3 ความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ทางด้านวิชาการพบว่า

1) เนื้อหาในการเรียนของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) เนื้อหาด้านศาสนาในประชาคมอาเซียน (2) เนื้อหาด้านภาษาที่ใช้ในประชาคมอาเซียน (3) เนื้อหาด้านศิลปกรรม (สถาปัตยกรรม นาฏกรรม) ในประชาคมอาเซียน (4) เนื้อหาด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารและเครื่องแต่งกายในประชาคมอาเซียน (5) เนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือทางวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน และ (6) เนื้อหาด้านประเพณีสำคัญในอาเซียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2) ส่วนประกอบของเมนูหลักของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การลงทะเบียนเพื่อเข้าเรียน (2) ห้องศาสนากับอาเซียน (3) ห้องนานาชาติภาษาประชาคมอาเซียน (4) ห้องศิลปกรรมในอาเซียน (5) ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน (6) ห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม (7) ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน (8) ฐานความรู้ (ค้นคว้าเพิ่มเติม) (9) การสื่อสาร/สนทนา และ(10) กระดานข่าว

3) ขั้นตอนการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ลงทะเบียนสมัครสมาชิก (2) ชี้แจงขั้นตอนการเข้าใช้บริการต่างๆ (3) การเลือกศูนย์การเรียนรู้ที่ต้องการศึกษา (4) ประเมินตนเองก่อนเรียน (5) ศึกษาข้อมูลจากห้องเรียน (6) ทำกิจกรรม (7) ประเมินตนเองหลังเรียน และ(8) ประเมินความพึงพอใจในการเข้าใช้บริการ

4) ห้องศาสนากับอาเซียน ประกอบด้วย ขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ การนับถือศาสนาของประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน ศาสนาสำคัญในประชาคมอาเซียน และคำสอนและพิธีกรรมสำคัญของศาสนาหลักในประชาคมอาเซียน กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแผนผังสรุปการนับถือศาสนาในประชาคมอาเซียน กิจกรรมจับคู่ศาสนากับประเทศในอาเซียน และกิจกรรมศาสนพิธีในอาเซียน (ตอบคำถามจากภาพกิจกรรมพิธีกรรมทางศาสนา 5 ข้อ)

5) ห้องนานาชาติภาษาประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ ภาษาหลักและภาษาราชการของประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน และ ตัวอย่างภาษาการทักทายและประโยคสนทนาเบื้องต้นง่ายๆของประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการอภิปรายเกี่ยวกับภาษาในประชาคมอาเซียน และกิจกรรมทักทายกันหน่อย (นักเรียนฝึกปฏิบัติออกเสียงคำทักทายในภาษาของชาติต่างๆ ในอาเซียน)

6) ห้องศิลปกรรมในอาเซียน ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ ลักษณะของสถาปัตยกรรมในประเทศต่างๆ ของประชาคมอาเซียน และลักษณะของนาฏกรรมในประเทศต่างๆ ของประชาคมอาเซียน กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการตอบคำถามจากการชมภาพสไลด์ (สถาปัตยกรรมในอาเซียน) และกิจกรรมจิกซอร์หรรษาภานาฏกรรมในอาเซียน

7) ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ วัฒนธรรมด้านอาหารของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน อาหารยอดนิยมของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และเครื่องแต่งกายของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารในชาติต่างๆ ในอาเซียน กิจกรรมเครื่องแต่งกายชาติใด (จับคู่ภาพ) และกิจกรรมแม่ครัวอาเซียน (เลือกประกอบอาหารจากเมนูอาเซียนที่ชื่นชอบ)

8) ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน ประกอบด้วย ขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ อิทธิพลที่มีผลต่อประเพณีของประชาคมอาเซียน และประเพณีสำคัญของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการอภิปรายเกี่ยวกับการอนุรักษ์สืบสานประเพณีในประชาคมอาเซียน และกิจกรรมการตอบคำถามเกี่ยวกับประเพณีของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

9) ห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยขอบข่ายเนื้อหา ได้แก่ องค์กรและความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน และตัวอย่างผลงานด้านความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการอภิปรายเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน และกิจกรรมการตอบคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือทางวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

10) การประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ดังนี้ (1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ประเมินตนเองก่อนเรียน (ประเมินจากแบบทดสอบ) ประเมินตนเองระหว่างเรียน (ประเมินจากการทำกิจกรรม/การส่งงาน) และประเมินตนเองหลังเรียน (ประเมินจากแบบทดสอบ) (2) การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ได้แก่ การประเมินจากแบบสอบถาม การประเมินจากการสัมภาษณ์ และการประเมินจากความถี่ในการเข้าใช้บริการ

11) การพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศของศูนย์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็นการบริการด้านการสื่อสาร/สนทนา การบริการฐานความรู้ค้นคว้าเพิ่มเติม และการบริการกระดานข่าว ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (1) การบริการด้านการสื่อสาร/สนทนา ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กระดานสนทนา เครื่องข่ายสังคม และวิดีโอผ่านเครือข่าย (2) การบริการฐานความรู้ค้นคว้าเพิ่มเติม ได้แก่ บทความ/ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มอาเซียนเพิ่มเติม ข้อมูลลิงค์ของเว็บไซต์อื่นๆ ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มอาเซียน และการบริการการแนะนำหนังสือหรือสื่อในรูปแบบอื่นเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มอาเซียนเพิ่มเติม (3) การบริการกระดานข่าว ได้แก่ การแจ้งประชาสัมพันธ์ต่างๆ การนำเสนอบทความ/สาระน่ารู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน และการนำเสนอภาพกิจกรรม/ผลงานของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

12) ประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ (1) นักเรียนสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน (2) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนด้วยศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (3) นักเรียนมีพื้นฐานด้านวัฒนธรรมเป็นประโยชน์ในการเปิดประชาคมอาเซียนในอนาคต และ (4) นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนหรือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการจัดการเรียนการสอนได้

13) ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการจัดตั้งของศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ปัญหาด้านบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง และปัญหาด้านรูปแบบในการสร้างศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ผลของการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้จัดการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งผลการระดมความคิดเห็นสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้ ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผลวิธีการได้มาซึ่งศูนย์การเรียนรู้ วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ ตอนที่ 2 รายละเอียดของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน และตอนที่ 3 เงื่อนไข การเตรียมการ และแนวทางการใช้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีคามชัดเจนและเป็นไปได้ แต่ควรมีการปรับปรุงรายละเอียดในบางประการให้มีความชัดเจน และปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. ผลการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย 3 ตอน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีการได้มาซึ่งศูนย์การเรียนรู้และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ตอนที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ วัตถุประสงค์ หน้าที่ เป้าหมาย มาตรการ โครงสร้างของศูนย์ บุคลากร เนื้อหาสาระในศูนย์ วิธีการและขั้นตอนการเรียนรู้ในศูนย์ ห้องเรียนและกิจกรรมต่างๆ การประเมินผล สื่อสนับสนุน ฐานข้อมูลและสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐาน และงบประมาณ

ตอนที่ 3 เงื่อนไข การเตรียมการ และแนวทางการนำไปใช้

4. ผลการประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน ผลการประเมินคุณภาพในภาพรวมของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิในระดับดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน จากการศึกษาความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน พบว่า มีความต้องการศูนย์การเรียนรู้ทั้ง 3 กลุ่มเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 96.00 ถึงร้อยละ 100 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนต้องการให้ศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน เพราะยังไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว แม้จะมีการบูรณาการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แต่มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมโดยเฉพาะในเรื่องวัฒนธรรมที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในพ.ศ. 2558 ในประเด็นนี้สอดคล้องกับการตอบแบบสอบถามความต้องการในเรื่องปรัชญาของศูนย์การเรียนรู้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกันที่ว่า “เปิดประตูสู่วัฒนธรรมอาเซียนพัฒนาการเรียนผ่านเครือข่าย” สำหรับนักเรียนต้องการให้ศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนทั้งหมดเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มักใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนและการค้นคว้าด้วยตนเอง

2. การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน พัฒนาขึ้นโดยประกอบขึ้นด้วย ปัจจัยนำเข้า คือ ปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย มาตรการ โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ บุคลากร ห้องเรียนของศูนย์การเรียนรู้ สื่อและกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐาน และ งบประมาณ ด้านกระบวนการ คือ วิธีการและขั้นตอนในการเรียน และ ด้านผลลัพธ์ ได้แก่ การประเมินและติดตาม ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนพัฒนาขึ้นได้จากการศึกษาหลักการและทฤษฎีในเรื่องศูนย์การเรียนรู้ การเรียนผ่านเครือข่าย และวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน จากการประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับศูนย์ดังกล่าว พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์ประกอบของศูนย์ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับ สุประภา โพธิ์ชัย (2549) วิจัยเรื่อง แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ มุ่งองค์ประกอบของศูนย์สอดคล้องกัน คือ แบบจำลองศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย มาตรการโครงสร้างของศูนย์ บุคลากร เนื้อหาสาระในศูนย์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

โครงสร้างการจัดศูนย์การเรียนรู้ โครงสร้างพื้นฐาน การจัดพื้นที่ภายในอาคาร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ ด้านกระบวนการ ได้แก่ วิธีการและขั้นตอนในการเรียน และด้านผลลัพธ์ ได้แก่ การวัดและประเมินผลการเรียนส่วนที่มีความแตกต่างกัน คือ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายจะมีห้องเรียนย่อย ประกอบด้วย ห้องศาสนากับอาเซียน ห้องนานาชาติภาษาประชาคมอาเซียน ห้องศิลปกรรมในอาเซียน ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน และห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ศูนย์การเรียนยังมีรูปแบบการเรียน ขั้นตอนการเรียนและการประเมินตนเอง การศึกษาเนื้อหาผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งหมด

3. จุดดีและจุดเด่นของศูนย์การเรียนด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน

3.1 ห้องเรียนศูนย์การเรียนด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ได้แก่ ห้องศาสนากับอาเซียน ห้องนานาชาติภาษาประชาคมอาเซียน ห้องศิลปกรรมในอาเซียน ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน และห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม ในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมระดับความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ตั้งแต่ร้อยละ 60.02 ถึงร้อยละ 99.68 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องเรียนของศูนย์การเรียนด้วยตนเองผ่านเครือข่ายทั้ง 6 ห้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา ด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกกลุ่มประชาคมอาเซียนทั้งหมด สอดคล้องกับแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา และให้เยาวชนเรียนรู้อาเซียนและประเทศสมาชิกในแง่มุมต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ยังสอดคล้องกับเจริญ สุขทรัพย์มติน (2555) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องมีส่วนอาเซียน โดยเขตพื้นที่การศึกษาต้องคัดเลือกโรงเรียนหนึ่งแห่งมาเป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เพื่อเป็นตัวอย่างให้โรงเรียนอื่นๆ ได้เรียนรู้ มีการจัดทำอาเซียนหรือห้องเรียนอาเซียนตามศักยภาพของแต่ละโรงเรียน

3.2 ขั้นตอนในการเรียนของศูนย์การเรียนด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นขั้นตอนการเรียนที่เป็นระบบ โดยภาพรวมของระดับความต้องการจากผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนมีระดับความต้องการ ตั้งแต่ร้อยละ 62.18 ถึงร้อยละ 97.95 ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนลงทะเบียนสมัครสมาชิก ขั้นตอนที่ 2 การชี้แจงขั้นตอนการเข้าใช้บริการต่างๆ ขั้นตอนที่ 3 เลือกศูนย์การเรียนที่ต้องการ ขั้นตอนที่ 4 ประเมินตนเองก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 5 ศึกษาข้อมูลจากห้องเรียน ขั้นตอนที่ 6 ทำกิจกรรม ขั้นตอนที่ 7 ประเมินตนเองหลังเรียน และขั้นตอนที่ 8 ประเมินความพึงพอใจในการเข้าใช้บริการ ขั้นตอนทั้ง 8 ขั้นตอนมีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน และจัดลำดับการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก ซึ่งมีความสอดคล้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย วิษุตา รัตนเพียร (2542) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย (1) ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ต เข้าสู่ระบบด้วยการบันทึกเข้า (Login) (2) พิมพ์ที่อยู่ของเว็บเพจรายวิชาที่ต้องการเข้าไปศึกษา (3) เมื่อเข้าสู่เว็บเพจรายวิชาที่ต้องการแล้ว ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาบทเรียน ที่นำเสนอผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ (4) ในบางตอนของบทเรียนจะถูกกระตุ้นให้มีปฏิกิริยาสนองตอบเนื้อหาของบทเรียน โดยผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับบทเรียนผ่านเว็บเพจ หรือ สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนคนอื่นๆ หรือผู้สอนที่เข้าสู่บทเรียนในเวลาเดียวกัน หรือคนละเวลาได้ และ (5) ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาที่กำหนดในเว็บเพจหนึ่งๆ หรืออาจเข้าสู่เว็บเพจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการขยายขอบเขตของความรู้ข้อมูลข่าวสาร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

4. ความเป็นไปได้ในการนำศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนไปใช้ จากการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากการสอบถามความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนแล้วซึ่งสามารถนำไปจัดตั้งได้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (1) ด้านทรัพยากร เขตพื้นที่การศึกษามีส่วนที่จะสนับสนุนในด้านของงบประมาณ เพราะมีอำนาจในการตัดสินใจและจัดสรรงบประมาณที่อยู่ในส่วนกลางมาร่วม และมีความพร้อมในด้านสถานที่และการดำเนินงานจัดหาบุคลากร โดยมีฝ่ายส่งเสริมและจัดการศึกษาที่สามารถเป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบได้ (2) ศูนย์การเรียนรู้เป็นศูนย์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 56 โรงเรียน ซึ่งสามารถใช้ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรองรับเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เข้าใช้บริการจำนวนมากได้ (3) สนองตอบนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายในการจัดกิจกรรมแหล่งเรียนรู้ โดยกำหนดให้ทุกเขตพื้นที่การศึกษา จะต้องมีส่วนอาเซียน โดยเขตพื้นที่การศึกษาต้องคัดเลือกโรงเรียนหนึ่งแห่งมาเป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เพื่อเป็นตัวอย่างให้โรงเรียนอื่นๆ ได้เรียนรู้ มีการจัดทำมุมอาเซียนหรือห้องเรียนอาเซียนตามศักยภาพของแต่ละโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินและรับรองคุณภาพของศูนย์การเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ที่มีผลการรับรองว่าศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย เรื่องวัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนนั้นอยู่ในระดับดี และสามารถนำไปใช้ในการจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในระดับดี ดังนั้นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสามารถนำไปที่จะนำไปใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ไปจัดตั้งในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคกลางได้

1.2 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยห้องเรียนย่อยที่สำคัญ คือ (1) ห้องศาสนากับอาเซียน (2) ห้องนันทนาการกับประชาคมอาเซียน (3) ศิลปะกรในอาเซียน (4) ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน (5) ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน และ (6) ห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม ดังนั้นโรงเรียนสามารถนำห้องเรียนย่อย มาแยกจัดในห้องเรียนเฉพาะ ห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งได้ แต่ในกรณีนี้ยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ได้ครบทุกองค์ประกอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ผ่านการประเมินและรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ในระดับดี น่าจะมีการทดลองใช้ศูนย์การเรียนรู้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

2.2 จากการวิจัยศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรื่อง วัฒนธรรมของกลุ่มประชาคมอาเซียนพบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและนักเรียนต้องการคือ (1) ห้องสาธิตกับอาเซียน (2) ห้องนันทนาการกับประชาคมอาเซียน (3) ศิลปะกรรมในอาเซียน (4) ห้องอาหารและเครื่องแต่งกายนานาชาติอาเซียน (5) ห้องประเพณีสำคัญในอาเซียน และ (6) ห้องความร่วมมือทางวัฒนธรรม ควรจะได้มีวิจัยครั้งต่อไปเพื่อศึกษาห้องเรียนในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายให้สามารถกำหนดรายละเอียดที่สำคัญได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงาน (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

เจริญ สุขทรัพย์ (2555: 10 สิงหาคม) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ในปี 2558 มติชน

สำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ (2555) ฉบับ เดือน ตุลาคม-

ธันวาคม “ประชาคมอาเซียน” วารสารดำรงราชานุภาพ 12 (45) : 9

สุประภา โพธิ์ชัย (2549) ศูนย์การเรียนรู้ความหลากหลายชีวภาพสำหรับศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

สำหรับบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย

แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วิชชุดา รัตนเพียร (2542) เอกสารงานโสตทัศนศึกษาสัมพันธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร